

Laikina versija

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. birželio 13 d.(*)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – SESV 355 straipsnio 3 punktas – Gibraltaro statusas – SESV 56 straipsnis – Laisvė teikti paslaugas – Išimtinai vidaus situacija – Nepriimtinumai“

Byloje C-591/15

dėl *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* (Aukštasis teismas (Anglija ir Velsas), Karalienės suolo skyrius (Administracinio bylos kolegija), Jungtinio Karalystės) 2015 m. rugsėjo 21 d. sprendimu, kurio Teisingumo Teismas gavo 2015 m. lapkričio 13 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

The Queen, prašoma

The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited

prieš

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

Her Majesty's Treasury,

dalyvaujant

Her Majesty's Government of Gibraltar,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurio sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, kolegijos pirmininkai M. Ilešis (pranešėjas), L. Bay Larsen ir T. von Danwitz, teisėjai J. Malenovský, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2016 m. spalio 4 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

– *The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited*, atstovaujamos QC D. Rose, baristerės J. Boyd ir solisitorės L. J. Cass,

– *Her Majesty's Government of Gibraltar*, atstovaujamos QC D. Pannick, QC M. Llamas ir baristerio R. Mehta, įgalioto solisitorės F. Laurence,

- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Simmons, M. Holt ir D. Robertson, padedamą QC K. Beal ir baristerių J. Oliver ir S. Wilkinson,
- Belgijos vyriausybės, atstovaujamos L. Van den Broeck ir M. Jacobs, padedamą advokatą R. Verbeke ir P. Vlaemminck,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, T. Müller ir J. Vlášil,
- Airijos, atstovaujamos E. Creedon, A. Joyce ir J. Quaney, padedamą SC C. Power ir BL C. Toland,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Sampol Pucurull ir A. Rubio González,
- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, A. Silva Coelho ir P. de Sousa Inês,
- Europos Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir W. Roels,

susipažinęs su 2017 m. sausio 19 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada, priima šį

Sprendimas

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su SESV 56 straipsnio ir 355 straipsnio 3 dalies išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *The Gibraltar Betting and Gaming Association Limited* (toliau – GBGA) ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* (Mokesčių ir muitų administratorius, Jungtinė Karalystė) ir *Her Majesty's Treasury* (valstybės biudžetas, Jungtinė Karalystė) ginčą dėl apmokestinimo tvarkos, nustatančios azartinio lošimo mokesčius, teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

- 3 Jungtinių Tautų chartijos, pasirašytos 1945 m. birželio 26 d. San Franciske, XI skyrius „Deklaracija dėl priklausomų teritorijų“ apima 73 straipsnį, kuriame numatyta:

„Jungtinių Tautų narės, būdamos atsakingos ar prisiimančios atsakomybę už teritoriją, kuri tautos dar nėra pasiekusios visiškos savivaldos, valdymą, pripažįsta šios teritorijos gyventojų intereso pirmumo principą ir laiko savo šventa pareiga kuo daugiau prisidėti keliant gyventojų gerovę pagal šią [c]hartiją nustatytą tarptautinės taikos ir saugumo sistemą, siekdamos:

<...>

- e. Generaliniam Sekretoriui informacijos tikslais, bet su tokiais apribojimais, kurių reikia saugumo ir konstituciniais sumetimais, reguliariai perduoti statistinę ir kitokią specialiąją informaciją apie ekonomines, socialines ir švietimo sąlygas teritorijose, už kurias jos yra atitinkamai atsakingos, išskyrus teritorijas, kurioms taikomos XII ir XIII skyrių nuostatos. “

Gibraltaro statusas

- 4 Ispanijos karalius perleido Gibraltarą britų Karūnai 1713 m. liepos 13 d. jo ir Didžiosios

Britanijos karalienės sudaryta Utrechto sutartimi, kuri buvo viena iš karų dėl Ispanijos sosto paveldėjimo baigiančių sutarčių. Šios sutarties X straipsnio paskutiniame sakinyje buvo nurodyta, kad jei britų Karūna kada nors ketintų dovanoti, parduoti arba kaip nors kitaip perleisti Gibraltaro miesto nuosavybę, pirmenybę ji turėtų teikti Ispanijos Karalystei kitų suinteresuotųjų asmenų atžvilgiu.

5 Šiuo metu Gibraltaras yra britų Karūnos kolonija. Jis nėra Jungtinės Karalystės dalis.

6 Gibraltaro valdymo sistema nustatyta *Gibraltar Constitution Order 2006* (2006 m. Gibraltaro konstitucinis nutarimas), įsigaliojusiame 2007 m. sausio 1 d. Remiantis šiuo nutarimu vykdomąjį valdžią vykdo Karalienės paskirtas gubernatorius, o nustatytą vidaus kompetenciją vykdo *Her Majesty's Government of Gibraltar* (toliau – Gibraltaro vyriausybė). Įstatymų leidžiamoji valdžia priklauso Karalienei ir Gibraltaro parlamentui, kurio narius kas ketveri metai renka Gibraltaro elektoratas. Įsteigti Gibraltaro teismai. Vis dėlto, egzistuoja galimybė apskųsti Gibraltaro aukščiausiojo teismo sprendimus *Judicial Committee of the Privy Council* (Slaptosios Tarybos teisminių komisija).

7 Pagal tarptautinę teisę Gibraltaras yra priklausomą teritoriją sraše, kaip tai suprantama pagal Jungtinių Tautų chartijos 73 straipsnį.

8 Pagal Bendrijos teisę Gibraltaras yra Europos teritorija, už kurios išorės santykius, remiantis SESV 355 straipsnio 3 dalimi, atsako kuri nors valstybė narė ir kuriai taikomos Sutarties nuostatos. Tačiau Aktas dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos karalystės stojimo sąlygų ir Sutarties pritaikomųjų pataisų (OL L 73, 1972, p. 14; toliau – 1972 m. stojimo aktas) numato, kad tam tikros Sutarties nuostatos Gibraltarui netaikomos.

9 1972 m. stojimo akto 28 straipsnyje nustatyta:

„Bendrijos institucijų aktai dėl EEB sutarties II priede išvardytų produktų ir produktų, kuriems, juos importuojant į Bendriją, turi būti taikomos konkrečios taisyklės dėl bendrosios žemės ūkio politikos įgyvendinimo, taip pat aktai dėl valstybių narių įstatymų dėl apyvartos mokesčių suderinimo netaikomi Gibraltarui, jei Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, vieningai nenusprendžia kitaip.“

10 Remiantis 1972 m. stojimo akto 29 straipsniu kartu su jo I priedo I dalies 4 punktu, Gibraltaras nėra Sąjungos muitų teritorijos dalis.

Jungtinės Karalystės teisė

11 Jungtinėje Karalystėje yra septyni azartiniai lošimų mokesčiai. Apmokestinimo tvarka, nustatyta *Finance Act 2014* (2014 m. Finansų įstatymas, toliau FA 2014) 3 dalies 1–4 skyriuose ir šio įstatymo 27–29 prieduose, susijusi su trimis pagrindinėje byloje nagrinjamais mokesčiais, t. y. bendrojo lažybų mokesčiu, išskyrus skirtumo lažybas, fondinių lažybų mokesčiu ir nuotolinių lošimų mokesčiu, ir šiuo klausimu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo teigimu, nustato apmokestinimo „remiantis vartojimo vieta“ tvarką.

12 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą kaip pavyzdį nurodo nuostatas, susijusias su nuotolinių lošimų mokesčiu, numatytas FA 2014 3 dalies 3 skyriuje.

13 FA 2014 154 skyriuje „nuotoliniai lošimai“ apibrėžti kaip lošimai, kuriuose asmenys dalyvauja internetu, telefonu, per televiziją, radiją arba naudodamiesi kitomis elektroninėmis ar kitokiomis ryšio priemonėmis.

14 FA 2014 155 skyriaus 1 dalyje numatyta, kad akcizo mokestis, vadinamas „nuotolinių lošimų

mokesčių, renkamas „apmokestinamajam asmeniui dalyvaujant nuotoliniuose lošimuose to asmens ir kito asmens (lošimo paslaugų teikėjo) susitarimu“.

15 SŲvoka „apmokestinamasis asmuo“ apibrėžta FA 2014 155 skyriaus 2 dalyje, kaip, be kita ko, apimanti „bet kurį Jungtinėje Karalystėje ųsisteigusį ar gyvenantį asmenį (JK asmuo)“. FA 2014 186 straipsnio 1 dalyje „bet kuris Jungtinėje Karalystėje ųsisteigęs ar gyvenantis asmuo (JK asmuo)“ apibrėžtas kaip „fizinis asmuo, paprastai gyvenantis Jungtinėje Karalystėje“, arba kaip „ųstatymų nustatyta tvarka Jungtinėje Karalystėje ųsteigtas juridinis asmuo“.

16 Remiantis FA 2014 155 straipsnio 3 dalimi nuotolinių lošimų mokesčių tarifas yra 15 % nuo „lošimo paslaugų teikėjo pelno“ iš nuotolinių lošimų per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį.

17 FA 2014 157 skyriuje apibrėžta sŲvoka „lošimų paslaugų teikėjo pelnas“ ųprastų lošimų srityje taip, kad apskaičiuojant pelną reikia atsižvelgti ų visus paslaugų teikėjui atliktus lošimų statymus per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį, susijusį su ųprastais lošimais, ir atimti per šį laikotarpį paslaugų teikėjo patirtas išlaidas, susijusias su lošiant išmoktais laimėjimais.

Pagrindiniai byla ir prejudiciniai klausimai

18 GBGA yra profesinės asociacija, kurios nariai daugiausia yra Gibraltare ųsisteigę azartinių lošimų paslaugų teikėjai, teikiantys nuotolinių lošimų paslaugas klientams Jungtinėje Karalystėje ir kitur.

19 2014 m. liepos 17 d. Jungtinėje Karalystėje ųsigaliojo apmokestinimo tvarka, susijusi su azartinių lošimų mokesčiais, numatyta FA 2014, papildyta mokesčių ir muitų administratoriaus pranešimais ir gairėmis (toliau – nauja apmokestinimo tvarka).

20 GBGA pareiškė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme ieškiny dŲl naujos apmokestinimo tvarkos teisėtumo SŲjungos teisės atŲvilgiu patikrinimo. Šiuo klausimu ji teigia, kad pagal šią tvarką mokėtini mokesčiai peržengia nacionalinės teritorijos ribas, yra laisvo paslaugų teikimo kliūtis ir diskriminuoja paslaugų teikėjus, ųsisteigusius ne Jungtinėje Karalystėje. Be to, šių mokesčių negali pateisinti Jungtinės Karalystės nurodyti tikslai, kurie yra iš esmės ekonominiai. TodŲl nauja apmokestinimo tvarka nesuderinama su SESV 56 straipsniu.

21 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad remiantis nuotolinių lošimų apmokestinimo tvarka, taikyta iki ųsigaliojant naujai apmokestinimo tvarkai, azartinių lošimų paslaugų teikėjai, ųsisteigę Jungtinėje Karalystėje, mokėjo 15 % nuo bruto pelno mokestį, neatsižvelgiant ų jŲ klientų gyvenamąjį vietą, t. y. šis mokestis buvo pagrŲstas „teikėjo vietos“ principu. Nuotolinio lošimo paslaugų teikėjai, ųsisteigę Gibraltare ar kitur, ne Jungtinės Karalystės teritorijoje, Jungtinėje Karalystėje nemokėjo jokio mokesčio už savo teikiamas nuotolinių lošimų paslaugas Jungtinėje Karalystėje ųsisteigusiems ar gyvenantiems asmenims.

22 Šis teismas tvirtina, kad naujos apmokestinimo tvarkos, pagrŲstos „vartojimo vieta“, pagrindiniai tikslai yra pakeisti azartinių lošimų apmokestinimą taip, kad teikėjai, tokių lošimų paslaugas siŲlantys klientams Jungtinėje Karalystėje, neatsižvelgiant ų jŲ ųsisteigimo vietą, mokėtų mokestį už šias paslaugas, kurio tarifas yra 15 % nuo šio teikėjo pelno, kaip apibrėžta FA 2014, per atitinkamą mokestinį laikotarpį ų Jungtinės Karalystės biudžetą.

23 DŲl šio naujo mokesčio, visų pirma nuotolinių lošimų mokesčio, kurį nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo sprendime ir kuris vienodai taikomas visiems ųkio subjektams, teikiantiems nuotolinių lošimų paslaugas Jungtinėje Karalystėje ųsisteigusiems ar gyvenantiems asmenims, poveikio tokių lošimų paslaugų teikėjai, ųsisteigę Gibraltare, kaip antai

GBGA nariai, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo teigimu negali daugiau teikti savo paslaug? Jungtin?s Karalyst?s azartini? lošim? rinkoje nemok?dami joki? mokes?i? šiai valstybei narei.

24 Atsižvelgiant ? šiuos svarstymus prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, kad svarbu išaiškinti konstitucin? Gibraltaro status? pagal S?jungos teis? ir, konkre?iau, klausim?, ar ?kio subjektai, kaip antai GBGA nariai, ?sisteig? Gibraltare, gali remtis S?jungos teise Jungtin?s Karalyst?s reglamentavimo, nustatan?io nauj? apmokestinimo tvark?, atžvilgiu ir, jei taip, ar toks reglamentavimas pažeidžia SESV 56 straipsnio reikalavimus.

25 Šiomis aplinkyb?mis *High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court)* (Aukštojo teismo (Anglija ir Velsas) Karalien?s suolo skyrius (administracin? byl? kolegija), Jungtin? Karalyst?) nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Atsižvelgiant ? SESV 56 straipsn? ir Gibraltaro ir Jungtin?s Karalyst?s konstitucinius santykius:

a) ar <...> S?jungos teis?s taikymo tikslais Gibraltar? ir Jungtin? Karalyst? reikia laikyti viena valstybe nare ir tod?l SESV 56 straipsnis taikomas tik tiek, kiek jis gali b?ti taikomas vidaus priemonė?

arba

b) ar atsižvelgiant ? SESV 355 straipsnio 3 dal? Gibraltaras turi atskiros nuo Jungtin?s Karalyst?s teritorijos konstitucin? status? <...> S?jungoje ir tod?l SESV 56 straipsnio tikslais paslaug? teikimas tarp Gibraltaro ir Jungtin?s Karalyst?s turi b?ti laikomas prekyba S?jungos viduje?

arba

c) Ar Gibraltar? reikia laikyti tre?i?ja šalimi ar teritorija ir tod?l <...> S?jungos teis? sandoriams tarp Gibraltaro ir Jungtin?s Karalyst?s taikoma tik tuo atveju, kai ši teis? turi poveikio valstyb?s nar?s santykiams su ne valstybe nare?

arba

d) ar SESV 56 straipsnio tikslais Gibraltaro ir Jungtin?s Karalyst?s konstituciniai santykiai vertintini kaip nors kitaip?

2. Ar tokiomis nacionalin?mis apmokestinimo priemon?mis, kokios nustatytos pagal nauj?j? apmokestinimo tvark?, ribojama laisvo paslaug? jud?jimo teis?, kaip ji suprantama pagal SESV 56 straipsn??

3. Jeigu taip, ar tikslai, kuri?, kaip nustat? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, siekiama vidaus priemon?mis (kaip antai nauj?ja apmokestinimo tvarka), yra teis?ti tikslai, kuriais galima pateisinti laisvo paslaug? jud?jimo teis?s, nustatytos SESV 56 straipsnyje, apribojim?? “

D?l prejudicini? klausim?

D?l pirmojo klausimo

26 Pirmuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s

teiraujasi, ar SESV 355 straipsnio 3 dalį kartu su SESV 56 straipsniu reikia aiškinti taip, kad tokio subjektas, susisteigusi Gibraltare, paslaugų teikimas Jungtinėje Karalystėje susisteigusiams ar gyvenantiems asmenims atsižvelgiant į Sąjungos teisę yra situacija, kurios visi elementai susiję su viena valstybe nare.

27 Siekiant atsakyti į šį klausimą visų pirma primintina, kad Sąjungos teisės valstyboms narėms taikoma pagal ESS 52 straipsnio 1 dalį. Be to, remiantis ESS 52 straipsnio 2 dalimi teritorinio sutartinio taikymo sritis patikslinta SESV 355 straipsnyje.

28 SESV 355 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Sutartinio nuostatos taikomos Europos teritorijoms, už kurių išorės santykius atsako kuri nors valstybės narė.

29 Šiuo klausimu primintina, kad Gibraltaras yra Europos teritorija, už kurios išorės santykius atsako valstybės narė, t. y. Jungtinė Karalystė, ir Sąjungos teisės šiai teritorijai taikoma remiantis SESV 355 straipsnio 3 dalimi (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-30/01, EU:C:2003:489, 47 punktą ir 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Ispanija / Jungtinė Karalystė*, C-145/04, EU:C:2006:543, 19 punktą).

30 Nukrypstant nuo SESV 355 straipsnio 3 dalies, pagal 1972 m. stojimo aktą Gibraltarui netaikomi Sąjungos aktai tam tikrose Sąjungos teisės srityse; šios išimtys buvo tvirtintos atsižvelgiant į specifinį teisinį padėtį ir būtent į šios teritorijos laisvojo uosto statusą (šiuo klausimu žr. 2005 m. liepos 21 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-349/03, EU:C:2005:488, 41 punktą). Vis dėlto šios išimtys neapima laisvės teikti paslaugas, numatytos SESV 56 straipsnyje.

31 Iš to, kas minėta matyti, kad SESV 56 straipsnis remiantis SESV 355 straipsnio 3 dalimi taikomas Gibraltarui.

32 Be to, svarbu priminti, kad pagal SESV 56 straipsnį Sąjungoje uždraudžiami laisvės teikti paslaugas apribojimai, taikomi valstybių narių nacionaliniams subjektams, kurie yra susisteigę kitoje valstybėje narėje negu valstybė, kurios subjektas yra asmuo, kuriam tos paslaugos teikiamos.

33 Vis dėlto, remiantis suformuota jurisprudencija, ESV sutarties nuostatos dėl laisvo paslaugų teikimo netaikomos situacijai, jeigu visi jos elementai susiję tik su viena valstybe nare (2016 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 47 punktą ir nurodyta jurisprudencija).

34 Šiomis aplinkybomis reikia išnagrinėti, ar tokio subjektas, susisteigusi Gibraltare, paslaugų teikimas Jungtinėje Karalystėje susisteigusiams ar gyvenantiems asmenims atsižvelgiant į Sąjungos teisę yra situacija, kurios visi elementai susiję su viena valstybe nare.

35 Šiuo klausimu aišku, kaip jau konstatavo Teisingumo Teismas ir teigė visi suinteresuotieji asmenys, kad Gibraltaras nėra Jungtinės Karalystės dalis (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-30/01, EU:C:2003:489, 47 punktą ir 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Ispanija / Jungtinė Karalystė*, C-145/04, EU:C:2006:543, 15 punktą).

36 Vis dėlto ši aplinkybė negali būti lemiamą nustatant, ar dvi teritorijos nuostatų, susijusių su pagrindinėmis laisvėmis, taikymo tikslais turi būti laikomos viena valstybe narė. Iš tiesų, Teisingumo Teismas 2005 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Jersey Produce Marketing Organisation* (C-293/02, EU:C:2005:664) 54 punkte jau nusprendė, kad EB 23, EB 25, EB 28 ir EB 29 straipsnių taikymo tikslais Normandijos salos, kurių dalis yra Džersio sala, Meno sala ir Jungtinė Karalystė turi būti traktuojamos kaip viena valstybė narė, nepaisant aplinkybės, kad šios salos nėra Jungtinės Karalystės dalis.

37 Darydamas šią išvadą Teisingumo Teismas, priminė, kad Jungtinė Karalystė atsako už Džersio išorės santykius, be kita ko, rėmėsi aplinkybe, kad pagal 1972 m. stojimo akto protokolo Nr. 3 dėl Normandijos salų ir Mano salos 1 straipsnio 1 dalį Sąjungos reglamentavimas muitų ir kiekybinių apribojimų srityje taikomas Normandijos saloms ir Mano salai „tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Jungtinei Karalystei“, taip pat tuo, kad nėra šio salų statuso aspektų, leidžiančių šio salų ir Jungtinės Karalystės santykius laikyti panašiais su tuos, kurie egzistuoja tarp dviejų valstybių narių (šiuo klausimu žr. 2005 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Jersey Produce Marketing Organisation*, C-293/02, EU:C:2005:664, 43, 45 ir 46 punktus).

38 Pirmiausia kalbant apie sąlygas, kurioms esant SESV 56 straipsnis taikomas Gibraltarui, tiesa, kad SESV 355 straipsnio 3 dalyje nepamiršima, jog šis 56 straipsnis taikomas Gibraltarui „tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir Jungtinei Karalystei“.

39 Todėl svarbu priminti, kad SESV 355 straipsnio 3 dalis, leidžia taikyti Sąjungos teisės nuostatas Gibraltar teritorijoje su 1972 m. stojimo akte aiškiai numatytais išimtimis, kurios, visgi, neapima laisvės teikti paslaugas.

40 Be to, Gibraltar vyriausybės nurodytas faktas, kad SESV 56 straipsnis taikomas Gibraltarui remiantis SESV 355 straipsnio 3 dalimi, o Jungtinei Karalystei remiantis ESS 52 straipsnio 1 dalimi, šiuo atveju nesvarbus. Iš tiesų, analogiškomis aplinkybėmis faktas, kad Sąjungos reglamentavimas muitų ir kiekybinių apribojimų srityje taikomas Normandijos saloms ir Mano salai remiantis 1972 m. stojimo akto protokolo Nr. 3 1 straipsnio 1 dalimi, nesukliudė Teisingumo Teismui nuspręsti, kad šio reglamentavimo taikymo tikslais šios salos ir Jungtinė Karalystė turi būti laikomos viena valstybe narė (2005 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Jersey Produce Marketing Organisation*, C-293/02, EU:C:2005:664, 54 punktą).

41 Antra, nėra kitų elementų, leidžiančių laikyti Gibraltar ir Jungtinės Karalystės santykius SESV 56 straipsnio tikslais panašiais su dviejų valstybių narių santykius.

42 Gibraltar ir Jungtinės Karalystės prekybą prilyginus prekybai tarp valstybių narių būtų paneigtas SESV 355 straipsnio 3 dalimi pripažintas šios teritorijos ir šios valstybės narės ryšys. Šiuo atveju neginėtina, kad Jungtinė Karalystė prisiėmėsipareigojimus pagal sutartis kitų valstybių narių atžvilgiu kiek tai susiję su Sąjungos teisės taikymu ir perkėlimu Gibraltar teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-30/01, EU:C:2003:489, 1 ir 47 punktus ir 2005 m. liepos 21 d. Sprendimo *Komisija / Jungtinė Karalystė*, C-349/03, EU:C:2005:488, 56 punktą), kaip generalinis advokatas teigia išvados 37 punkte.

43 Iš to darytina išvada, kad tokio subjekto, susisteigusio Gibraltare, paslaugų teikimas Jungtinėje Karalystėje susisteigusiems ar gyvenantiems asmenims atsižvelgiant su Sąjungos teisę yra situacija, kurios visi elementai susiję su viena valstybe narė.

44 Šiuo aiškinimu neleidžia suabejoti Gibraltar vyriausybės argumentas, pagal kurį tai keltų grėsmę SESV 26 straipsnyje nustatytam tikslui užtikrinti vidaus rinkos funkcionavimui ir tikslui traukti Gibraltarą į šią rinką, kurio, šios vyriausybės teigimu, siekiama SESV 355 straipsnio 3

dalimi.

45 Šiuo klausimu primintina, kad pagal pa?ios SESV 26 straipsnio 2 dalies formuluot? numatyta, kad vidaus rink? sudaro vidaus sien? neturinti erdv?, kurioje pagal Sutar?i? nuostatas užtikrinamas laisvas preki?, asmen?, paslaug? ir kapitalo jud?jimas, o SESV 56 straipsnis ir yra tokia nuostata, susijusi su laisvu paslaug? teikimu.

46 Kaip nurodyta šio sprendimo 32 ir 33 punktuose, tam, kad b?t? taikomas SESV 56 straipsnis atitinkama situacija turi tur?ti užsienio element?.

47 Šio sprendimo 43 punkte pateiktas aiškinimas SESV 56 straipsnio nedaro netaikytinu Gibraltaro teritorijoje, kaip tvirtina Gibraltaro vyriausyb?. Ši nuostata išlieka visiškai taikytina šioje teritorijoje tomis pa?iomis s?lygomis, ?skaitant susijusi? su reikalavimu tur?ti užsienio element?, kaip numatyta visai kitai S?jungos teritorijai, kurioje jis taikomas.

48 Svarstymai, susij? su Gibraltaro statusus pagal nacionalin? konstitucin? teis? ar pagal tarptautin? teis? taip pat nepaneigia šio aiškinimo.

49 Pirmiausia, d?l Gibraltaro statuso pagal nacionalin? konstitucin? teis?, Gibraltaro vyriausyb?, remdamasi 1978 m. spalio 10 d. Sprendimu *Hansen & Balle* (148/77, EU:C:1978:173) teigia, kad šios teritorijos statusas S?jungos teis?je turi b?ti nustatomas vis? pirma pagal jos status? nacionalin?je teis?je.

50 Šiuo klausimu primintina, kad Teisingumo Teismo šio sprendimo 10 punkte pateikta išvada, pagal kuri? Pranc?zijos užj?rio departament? statusas vis? pirma apibr?žiamas remiantis Pranc?zijos konstitucija, kurioje numatyta, kad šie departamentai yra Pranc?zijos Respublikos sud?tin? dalis, turi b?ti aiškinama šiame kontekste, nes ji susijusi su EEB sutarties 227 straipsnio 1 dalimi, pagal kuri? ši sutartis taikoma visai „Pranc?zijos Respublikai“ (šiuo klausimu žr. 1978 m. spalio 10 d. Sprendimo *Hansen & Balle*, 148/77, EU:C:1978:173, 9 punkt?). Tai apibr?ždamas Teisingumo Teismas siek? tik pripažinti, kad šie departamentai yra šios valstyb?s nar?s dalis ir pasibaigus dviej? met? terminui, numatytam šio 227 straipsnio 2 dalyje, S?jungos teis? visiškai taikoma šiose teritorijose, nes jos yra šios valstyb?s nar?s sud?tin? dalis (šiuo klausimu žr. 1978 m. spalio 10 d. Sprendimo *Hansen & Balle*, 148/77, EU:C:1978:173, 10 punkt?).

51 Kaip matyti iš šio sprendimo 31 punkto, S?jungos teis? taikoma Gibraltarui ne d?l to, kad jis yra Jungtin?s Karalyst?s dalis, bet remiantis SESV 355 straipsnio 3 dalimi.

52 Antra, d?l Gibraltaro statuso pagal tarptautin? teis?, negin?ytina, kad Gibraltaras yra priklausom? teritorij? s?raše, kaip tai suprantama pagal Jungtini? Taut? chartijos 73 straipsn?.

53 Šiuo klausimu Gibraltaro vyriausyb? teigia, kad laikantis aiškinimo, pateikto šio sprendimo 43 punkte, b?t? keliama gr?sm? šios teritorijos statusui pagal tarptautin? teis? ir vis? pirma pažeidžiama Jungtini? Taut? Generalin?s Asambl?jos priimta 1972 m. spalio 24 d. Rezoliucija Nr. 2625 (XXV), pagal kuri? kolonijos teritorija turi tur?ti atskir? status?, kuris skiriasi nuo j? administruojan?ios valstyb?s teritorijos statuso.

54 Šis SESV 355 straipsnio 3 dalies kartu su SESV 56 straipsniu aiškinimas neturi jokios įtakos Gibraltaro teritorijos statusui pagal tarptautinę teisę, nes jame pažymima, kad tiek, kiek Sąjungos teisė taikoma šiai teritorijai kaip Europos teritorijai, kurios įgaliojimus užsienio reikalų srityje vykdo valstybės narės, t. y. Jungtinė Karalystė, šio subjekto, įsisteigusio Gibraltare, paslaugų teikimas Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiems ar gyvenantiems asmenims atsižvelgiant į Sąjungos teisę yra situacija, kurios visi elementai susiję su viena valstybe nare. Šio aiškinimo nereikia suprasti taip, kad jis kelia grėsmę atskiram ir skirtingam Gibraltaro statusui.

55 Šiomis aplinkybėmis pridurtina, kad prašymą priimti prejudicinę sprendimą pateikęs teismas tik nurodė, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nauja apmokestinimo tvarka yra vienodai taikoma atitinkamos valstybės narės piliečiams ir kitų valstybių narių piliečiams, bet nenurodė jokių kitų konkrečių elementų, leidžiančių nustatyti ryšį tarp pagrindinės bylos dalyko ir SESV 56 straipsnio, priešingai nei reikalauja Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnis (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 55 punktą).

56 Iš visų minėtų svarstymų matyti, kad šio pirmojo klausimo reikia atsakyti taip: SESV 355 straipsnio 3 dalį kartu su SESV 56 straipsniu reikia aiškinti taip, kad šio subjekto, įsisteigusio Gibraltare, paslaugų teikimas Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiems ar gyvenantiems asmenims atsižvelgiant į Sąjungos teisę yra situacija, kurios visi elementai susiję su viena valstybe nare.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

57 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą į antrąjį ir trečiąjį klausimus atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

58 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinę sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

SESV 355 straipsnio 3 dalį kartu su SESV 56 straipsniu reikia aiškinti taip, kad šio subjekto, įsisteigusio Gibraltare, paslaugų teikimas Jungtinėje Karalystėje įsisteigusiems ar gyvenantiems asmenims atsižvelgiant į Sąjungos teisę yra situacija, kurios visi elementai susiję su viena valstybe nare.

Parašai.

* Procesų kalba: anglų.